

Poziv za projektne prijedloge Ulaganje u vruću tačku biodiverziteta Mediteranski basen

Mali Grantovi

Zemlje: Albanija, Bosna i Hercegovina, Sjeverna Makedonija, Crna Gora

Datum otvaranja poziva: Ponedeljak, 28. oktobar 2019.

Rok za predaju prijedloga: Sreda, 18. decembar 2019.

Budžet: Minimalni projektni budžet je US \$5,000, a maksimalni US \$30,000.

Vremenski okvir: Najraniji mogući početak projektnih aktivnosti je 1. mart 2020, a projekti moraju biti završeni najkasnije do 30. maja 2022.

Savez BirdLife International u ulozi [regionalnog implementacionog tima](#) (RIT) u ime Partnerskog fonda za kritično ugrožene ekosisteme (CEPF) za vruću tačku Mediteranski basen poziva na predaju projektnih prijedloga u obliku Pisama namjere (Letters of Inquiry-LOI) za male grantove. Na poziv se mogu prijaviti nevladine organizacije, društvene zajednice, privatne firme, univerziteti i ostale organizacije civilnog društva. Podnosiocima prijava savjetujemo da pažljivo i u potpunosti pročitaju ovaj poziv i odgovarajuća dokumenta i predaju Pismo namjere.

OPŠTE INFORMACIJE

Fond za kritično ugrožene ekosisteme ([Critical Ecosystem Partnership Fund](#) - CEPF) je zajednička inicijativa Francuske agencije za razvoj, međunarodne nevladine organizacije Conservation International, Evropske unije, GEF-a (Globalnog fonda za zaštitu okoliša), Vlade Japana, fondacije John D. i Catherine T. MacArthur i Svjetske banke. Dodatno finansiranje za male grantove u balkanskom podregionu omogućila je MAVA fondacija. Osnovni cilj CEPF-a je obezbijediti uključenje civilnog društva u očuvanje biodiverziteta.

Mediteranski basen je drugo najveće područje proglašeno kao „hotspot“ odn. vruća tačka biodiverziteta na svijetu i najveće je od pet područja koja su u zoni mediteranske klime. CEPF-ova niša za ulaganja u Mediteran je osmišljena kao participativni proces koji uključuje saradnju predstavnika civilnog društva, donatora i vladinih službi širom regiona. Rezultat tog procesa je Investicijska strategija (2017-2022), koja je uključena u krovni dokument – Ekosistemski profil, dostupan [ovdje](#). Ovaj dokument uključuje seriju strateških pravaca, dodatno podijeljenih na prioritete ulaganja koji određuju vrste aktivnosti i uslove za finansiranje od strane CEPF.

ISPUNJAVANJE USLOVA

Za finansiranje mogu da apliciraju nevladine organizacije, udruženja građana, univerziteti, i privatna preduzeća. Fizička lica se ne mogu prijavljivati direktno već samo u saradnji sa građanskim organizacijama.

Organizacije trebaju da imaju sopstveni bankovni račun i trebaju da, u skladu sa relevantnim nacionalnim zakonodavstvom, budu autorizovane za primanje dobrotvornih doprinosa.

Preduzeća ili institucije osnovane od strane vlade ispunjavaju uslove finansiranja samo ako mogu da dokažu da preduzeće ili institucija ima:

- Legalnu strukturu nezavisnu od bilo koje državne ustanove ili tijela;
- Ovlašćenje da se prijavi i primi privatna sredstva; te
- Da ne može izdati zahtjev po suverenom imunitetu.

Grantovi ne mogu da se koriste za:

- kupovinu zemljišta, nedobrovoljnu selidbu ljudi ili aktivnosti koje bi imale negativan uticaj na fizičko-kultурне resurse, uključujući i one koji su bitni za lokalne zajednice.
- aktivnosti koje bi štetno uticale na domorodačke narode ili aktivnosti koje nisu dobile široku potporu takvih zajednica.
- pomjeranje ili mijenjanje bilo kakve kulturne baštine (uključuje područja koja imaju arheološku, paleontološku, istorijsku, religijsku ili jedinstvenu prirodnu vrijednost). Predložene aktivnosti treba da uzmu u obzir sve ostale relevantne zaštitne i socijalne mjere kako je opisano na cepf.net.

PRIHVATLJIVE AKTIVNOSTI

Ovaj poziv je ograničen za prijavu aktivnosti i lokaliteta izvođenja aktivnosti opisanih ispod.

Uvažiće se **samo** projektne prijave za sljedeće strateške pravce i zemlje:

- **Strateški pravac 2:** Održivo upravljanje riječnim slivovima
- **Strateški pravac 4:** Očuvanje biljaka
- **Zemlje:** Albanija, Bosna i Hercegovina, Sjeverna Makedonija, Crna Gora

Projektni prijedlozi mogu da se odnose samo na jedan od dva strateška pravca: Strateški pravac 2 ili Strateški pravac 4. Ukoliko želite da se prijavite za oba strateška pravca, trebate da prijavite dva odvojena projekta.

Projektni prijedlozi trebaju da se baziraju na **očuvanju biodiverziteta kao temeljnoj komponenti** i trebaju da jasno pokažu pozitivne uticaje na status očuvanja biodiverziteta.

Gdje je to relevantno, podnositelji projekata se ohrabruju da svoje prijedloge usklade sa

postojećim nacionalnim ili regionalnim inicijativama. Prihvatljive su i sinergije sa drugim organizacijama, pri čemu organizacija podnositac treba da bude vodeći partner i podnosi prijavu, a uloge projektnih partnera se jasno navode u LOI.

Podnosioci projekata, koji nisu iz zemalja prihvatljivih za CEPF finansiranje, mogu da se prijave na projekte ukoliko su projektne aktivnosti usmjerene na potrebe očuvanja unutar zemalja koje ispunjavaju uslove finansiranja CEPF. Međunarodne i jake nacionalne organizacije se ohrabruju da u svoje projekte uključe lokalne organizacije ili zajednice u ulozi projektnih partnera ili da objasne kako će lokalne zainteresovane strane da budu aktivno uključene u projektnu implementaciju.

I) Strateški pravac 2: Održivo upravljanje riječnim slivovima

Gotovo jednu trećinu kritično ugroženih vrsta koje se nalaze u ovom hotspotu biodiverziteta čine slatkvodne životinje i biljke. Javljuju se u širokom rasponu slatkvodnih ekosustava, uključujući rijeke, jezera, krške špiljske sustave, efemerne pustinjske vodotokove i obalne močvare. Potreba vode za poljoprivredu i ljudsku potrošnju jedan je od najuvjerljivijih razloga za održivo upravljanje prirodnim resursima. Međutim, slatkvodni ekosustavi su ovdje slabo zastupljeni u nacionalnim mrežama zaštićenih područja, pod pritiskom su prekomjerne upotrebe i zagađenja, a vrste koje tu žive pate od pretjerane eksploatacije i uzinemiravanja. Klimatske promjene će vjerovatno pogoršati ove probleme.

Sredstva CEPF-a će se baviti potrebom za poboljšanjem znanja o važnim lokacijama za slatkvodnu biološku raznolikost, koristeći ovo kao priliku za izgradnju kapaciteta za istraživačke i akcije očuvanja slatkvodnih organizama. Pored toga, finansiranje će se takođe usredosrediti na akcije za sprovođenje na lokaciji, rad sa lokalnim akterima i angažovanje sa zainteresovanim stranama vladinog i privatnog sektora kako bi se osigurala povezanost u okviru sliva.

Došlo je do značajnih poboljšanja u identifikaciji i definiciji slatkvodnih ključnih područja biološke raznolikosti (KBA) u ovom hotspotu, te ugroženih vrsta koje podržavaju. Identificirane su i brojne zone upravljanja slivom (CMZ) koje uzimaju u obzir hidrološku povezanost i prijetnje izvan granica KBA kako bi bolje informirali akcije upravljanja. Neki slatkvodni KBA i CMZ su identični, a drugi KBA se nalaze u okviru CMZ. Trenutno je nazuinkovitija metoda utvrđivanja prioriteta za slatkvodne ekosisteme dati prioritet CMZ. Specifični CMZ identificirani su kao prioriteti za podršku CEPF-a, uz dva dodatna slatkvodna KBA koje se nalaze izvan ovih područja (Tabela 2).

CEPF traži projektne prijedloge koji:

- **oslovjavaju Strateški pravac 2 kroz jedan ili više Prioriteta ulaganja (Tabela 1)**
- **koji se fokusiraju na jedan ili više CMZ i KBA koji su navedeni u Tabeli 2**
- **i koji jasno prikazuju kako će projektne aktivnosti doprineti dobrobiti ugroženih vrsta.**

Tabela 1: Strateški pravac 2 sa odgovarajućim prioritetima ulaganja

Strateški pravac	Prioriteti ulaganja
2: Podržati održivo upravljanje riječnim slivovima kroz integrirane pristupe za očuvanje ugrožene slatkovodne biološke raznolikosti. .	2.1: Unaprijediti bazu znanja o biodiverzitetu slatkovodnih sistema i važnosti usluga slatkovodnih ekosistema.
	2.2: Poduzeti mjere za smanjenje prijetnji i poboljšati upravljanje odabranim lokacijama u prioritetskim slatkovodnim slivovima uz sudjelovanje lokalnih zainteresiranih strana.
	2.3: Angažirati državni, privatni sektor i ostale zainteresirane strane kako bi podržali integrirane prakse upravljanja riječnim slivovima koje smanjuju prijetnju biološkoj raznolikosti u prioritetskim zonama upravljanja slivom (CMZ).

Detalji o prioritetima ulaganja u okviru Strateškog pravca 2:

- **Investicijski prioritet 2.1.** *Unaprijediti bazu znanja o slatkovodnoj biološkoj raznolikosti i važnosti usluga slatkovodnih ekosustava.*

Informacije o rasprostranjenosti, populaciji i statusu prijetnji za slatkovodnu biološku raznolikost unutar prioritetskih CMZ u mnogim su slučajevima neadekvatne da bi se omogućila identifikacija najnužnijih mesta za očuvanje, ili da bi služile kao polazište na osnovu kog se može procijeniti poboljšanje. Pored toga, biološke, socijalne i ekonomski vrijednosti usluga ekosustava iz netaknutih slivova slabo su poznate i nedovoljno cijenjene od strane donositelja odluka. CEPF će podržati prikupljanje ovih informacija kao prvi korak ka poduzimanju akcija zaštite.

- **Investicijski prioritet 2.2.** *Poduzeti mjere za smanjenje prijetnji i poboljšati upravljanje odabranim lokacijama u prioritetskim slatkovodnim slivovima uz sudjelovanje lokalnih zainteresiranih strana.* OCD koje će biti podržane CEPF grantovima najvjerojatnije će moći poduzeti izravne mjere zaštite na određenim lokacijama, gdje rad s upravljačima ili lokalnim akterima može promijeniti ponašanje i smanjiti utjecaj specifičnih prijetnji.

- **Investicijski prioritet 2.3.** *Angažirati državni, privatni sektor i ostale zainteresirane strane kako bi podržali integrirane prakse upravljanja riječnim slivovima koje smanjuju prijetnju biološkoj raznolikosti u prioritetskim zonama upravljanja slivom (CMZ).*

Iako je najprikladnije za izravno djelovanje OCD-a da sprovode aktivnosti na jasno definiranim mjestima, povezanost slatkovodnih sustava čini vrlo vjerojatnim da će biti potrebne i akcije na razini riječnog sliva kako bi se riješili problemi s kvalitetom vode, volumenom i protokom vode te poremećajima staništa. Ovo će uključivati uticaje na one aktere iz vlade i / ili privatnog sektora koji su uključeni u ili imaju autoritet da utiču na ova pitanja.

Tabela 2: Područja koja ispunjavaju uslove finansiranja ovog poziva.

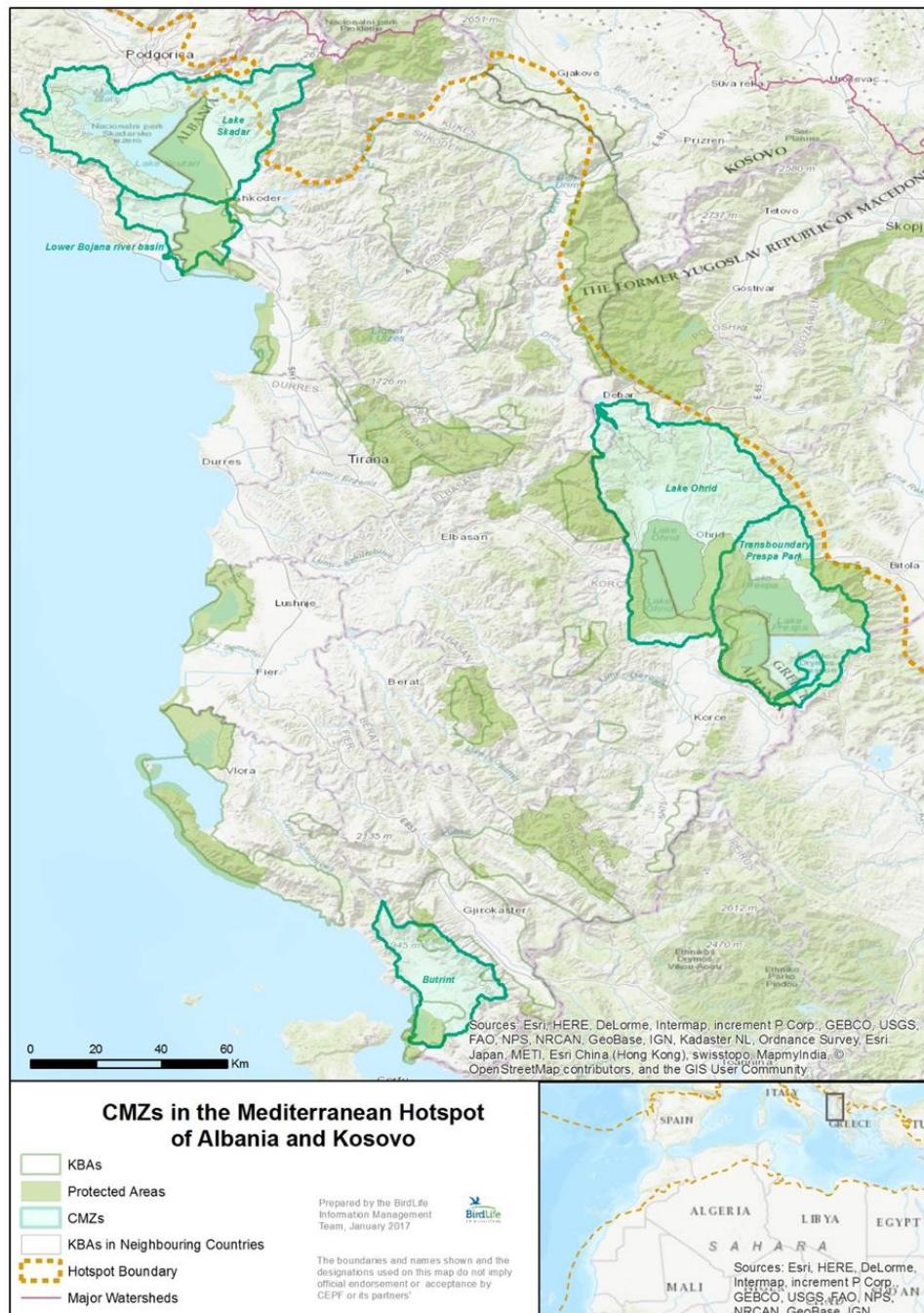
Country	Area type	Catchment Management Zone
Albanija	Catchment Management Zone	Sliv jezera Butrint
Albanija, Sjeverna Makedonija	Catchment Management Zone	Sliv Ohridskog jezera
Albanija, Crna Gora	Catchment Management Zone	Sliv Skadarskog jezera
Albanija, Crna Gora	Catchment Management Zone	Donji basen reke Bojane
Bosna i Hercegovina	Catchment Management Zone	Sliv Trebižat uključujući i Imotsko polje
Bosna i Hercegovina	Catchment Management Zone	Popovo polje i Trebišnjica
Bosna i Hercegovina	Catchment Management Zone	Neretva delta i povezani izvori/jezera uključujući i Hutovo Blato
Sjeverna Makedonija	Catchment Management Zone	Sliv jezera Doiran
Crna Gora	Catchment Management Zone	Sliv okoline Nikšića
Bosna i Hercegovina	Key Biodiversity Area	Livanjsko polje i Buško Lake
Bosna i Hercegovina	Key Biodiversity Area	Mostarsko Blato

Ovdje se može pristupiti interaktivnoj „hotspot“ mapi, pomoću gornje desne ikone „Lista slojeva“ vršite odabir sloja, npr. CMZ.

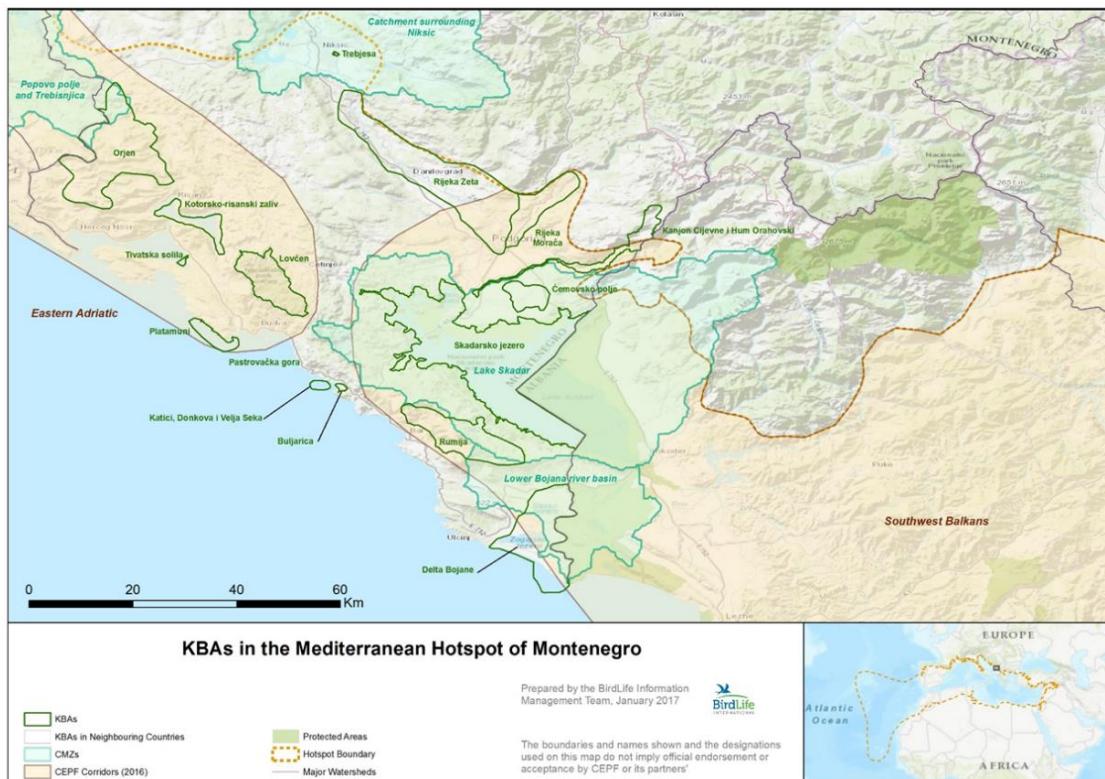
Slika 1. Karta CMZ u BiH

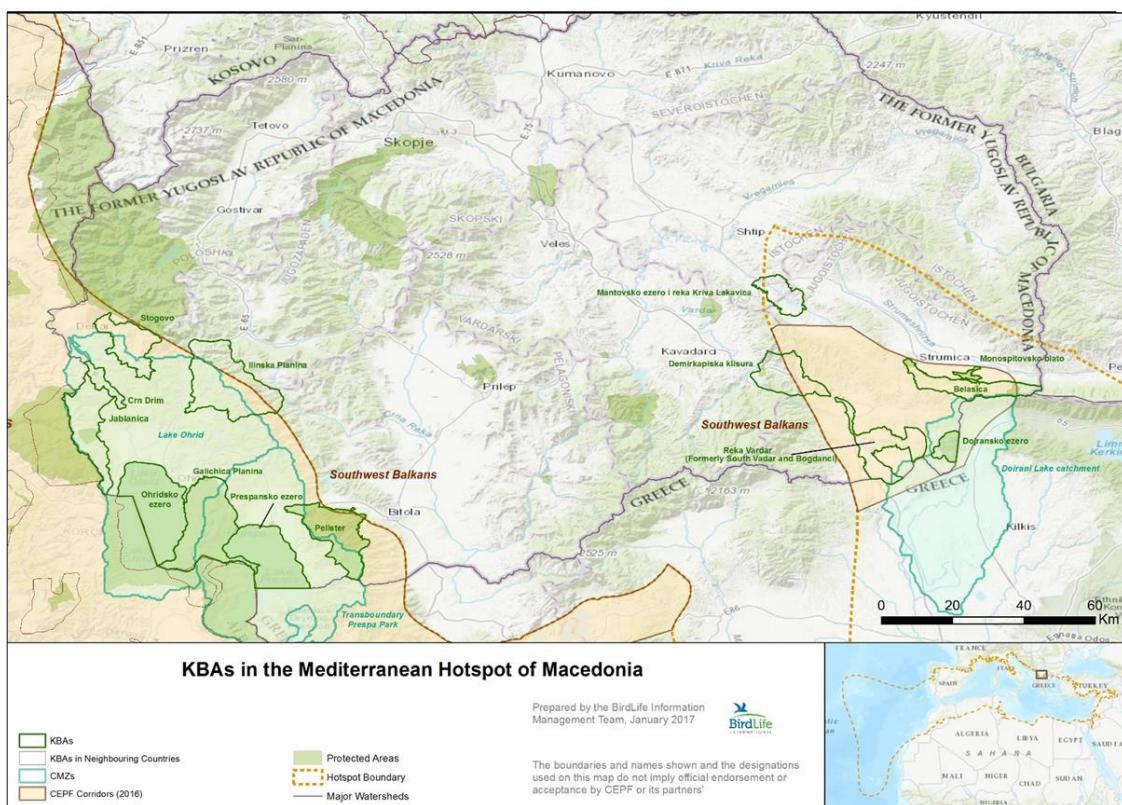
Slika 2. Karta CMZ u Albaniji

Slika 3. Karta CMZ u Crnoj Gori

Slika 4. Karta CMZ u Sjevernoj Makedoniji

II) Strateški pravac 4: Očuvanje biljaka

Hotspot Mediteranski basen definiran je prvenstveno na osnovu prisustva njegovih jedinstvenih botaničkih zajednica, s izuzetno velikim brojem endemskih biljaka. Ovaj strateški pravac usmjeren je na očuvanje ugroženih biljaka, uključujući unapređenje znanja o distribuciji i statusu ugroženosti mediteranskih endemskih biljaka.

Ograničena distribucija i veoma specifične potrebe staništa nekih od ugroženih biljaka pružaju mogućnost da se njihovom očuvanju na efektivan način može pristupiti lokalno, od strane lokalnih OCDa sa ograničenim kapacitetima, u suradnji sa upravljačima zaštićenih područja ili lokalnim zemljoposrednicima. Pored podrške samim direktnim mjerama očuvanja, projekti u okviru ovog strateškog pravca bi trebali da pojačaju botaničko znanje i vještine naučnika, zaštitara i upravljača.

CEPF traži prijedloge projekata koji

- obuhvataju Strateški pravac 4 kroz jedan ili više Prioriteta ulaganja navedenih u Tabeli 3.
- sprovode aktivnosti u Albaniji, BiH, Crnoj Gori i Severnoj Makedoniji (više od jedne zemlje može biti pokriveno jednim prijedlogom projekta)
- Aktivnosti treba da budu usmjerene na područja ili vrste biljaka, koje odgovaraju jednom ili više navedenih kriterijuma:
 - Područja sa vrstama biljaka u kategoriji ugroženosti Kritično ugrožena - Critically Endangered (CR) prema Globalnoj crvenoj listi IUCN - [IUCN Global Red List](#)
 - Područja sa biljnim vrstama, koja nisu bila ocijenjena prema kriterijumima Globalne crvene liste IUCN, ali bi se kvalifikovala za kriterijum CR prema toj istoj listi da su ocijenjena prema kriterijumima i pravovima ugroženosti Globalne crvene liste IUCN - [IUCN global Red List criteria](#).
 - Usko endemične biljke - Site restricted endemics (SRE), koje uključuju:
 - Taksoni koje se pojavljuju samo na jednom lokalitetu (i nigdje više na svijetu)
 - Opseg pojavljivanja (Extent of occurrence) je manji od 100 km²
 - Područje rasprostranjenja (Area of occupancy) je manje od 10 km²

Prioritetno će se podržati projekti koji će:

- Da demonstriraju da su usmjereni na jednu ili više prioritetnih vrsta ili adresiraju prioritetne potrebe za očuvanjem biljaka.
- Da demonstriraju direktne aktivnosti za očuvanje ugroženih i endemskih populacija biljaka.
- Da će da uključe, gdje je to moguće, značajnu komponentu izgradnje kapaciteta u oblasti očuvanja biljaka, za projektne izvođače ili njihove lokalne partnere
- Da će da obuhvate očuvanje lokaliteta za koje postoji evidentna potreba za finansiranjem i mogućnost uspjeha zaštitarskih aktivnosti.

Projektni prijedlozi usmjereni na KBA područja određena u Ekosistemskom profilu biće prioritizovani u odnosu na poznatu biodiverzitetsku vrijednost lokacije. Ukoliko su aktivnosti

očuvanja planirana izvan KBA, navedite geografske koordinate kao i dodatne informacije (npr. vlasništvo, upravljanje, status zaštite, lokalne zajednice, prijetnje itd.) o lokaciji u projektnom prijedlogu.

Ukoliko biljna vrsta nije ocijenjena od strane IUCN i Globalne crvene liste IUCN, podnositelj projekta je u obavezi da jasno i sistematski objasni zašto smatra da bi status vrste odgovarao kritično ugroženom statusu (CR) prema IUCN Globalnoj crvenoj listi (koristeći kriterije IUCN) i zašto zahtijeva posebnu pažnju po očuvanju. Ukoliko podnositelj projekta predlaže rad na lokalnom endemu, treba da opravda da vrsta ispunjava gore navedene kriterijume. Opravdanje može da uključuje reference prema prošlom radu na vrsti, detalje staništa gdje se pojavljuje i prijetnje koje je ugrožavaju.

Tabela 3: Strateški pravac 4 sa odgovarajućim prioritetima ulaganja

Strateški pravac	Prioriteti ulaganja
4: Jačanje uključenosti civilnog društva u očuvanje kritično ugroženih ili usko endemičnih biljaka.	4.1: Jačanje znanja i vještina sa ciljem podrške procjeni i planiranju očuvanja biljaka, te stvaranju novih generacija mlađih stručnjaka u očuvanju biljaka.
	4.2: Podrška uključivanju očuvanja biljaka u proces upravljanja zaštićenim područjima.
	4.3: Podrška inovativnim aktivnostima za očuvanje značajnih populacija biljaka, rad sa vlasnicima zemljišta i upravljačima.

Detalji o prioritetima ulaganja u okviru Strateškog pravca 4:

Prioritet ulaganja 4.1: *Jačanje znanja i vještina sa ciljem podrške procjeni i planiranju očuvanja biljaka, te stvaranju novih generacija mlađih stručnjaka u očuvanju biljaka.*

Jedan od izazova u nastavku procesa identifikacije IPA, procjena stanja očuvanja biljaka i poduzimanje aktivnosti na njihovom očuvanju, je ograničeni broj ljudi u regiji s potrebnim botaničkim vještinama. CEPF će podržati projekte koji imaju snažan element razvoja praktičnih botaničkih vještina, uključujući istraživanje, zaštitu in situ i, u nekim slučajevima, ex situ zaštitu. Ovo će uključivati rad s tradicionalnim obrazovnim institucijama (tj. Univerzitetima, istraživačkim institutima itd.), kao i rad na poboljšanju vještina drugih grupa s potencijalom da doprinesu očuvanju biljaka, uključujući upravljače zaštićenih područja, članove dobrovoljnih društava i upravitelje zemljišta.

Prioritet ulaganja 4.2: *Podrška uključivanju očuvanja biljaka u proces upravljanja zaštićenim područjima.*

Populacije ugroženih biljaka često se nalaze unutar zaštićenih područja, ali još uvijek pod prijetnjom jer upravljanje (ili nedostatak istog) ne rješava njihove specifične potrebe za

očuvanjem. Stipendisti CEPF-a surađivat će s upraviteljima zaštićenih područja na identificiranju prijetnji i potencijalnih rješenja i uključiti specifične akcije za očuvanje ugroženih biljaka u planove upravljanja zaštićenim područjima.

Prioritet ulaganja 4.3: *Podrška inovativnim aktivnostima za očuvanje značajnih populacija biljaka, rad sa vlasnicima zemljišta i upravljačima.*

Mnoge ugrožene biljne populacije opstaju u upravljanim krajolicima, izvan zaštićenih područja i potencijalno im prijeti promjena u načinu korištenja zemljišta. Stipendisti CEPF-a sarađivat će sa korisnicima zemljišta i vlasnicima zemljišta na identifikaciji prijetnji i promociji poboljšanih praksi upravljanja u cilju očuvanja rijetke biljne populacije.

PROCES PRIJAVLJIVANJA

Prijave mogu biti napisane na **engleskom, srpskom, hrvatskom, bosanskom, crnogorskom, makodonskom i albanskom** jeziku.

Svi podnosioci prijava treba da **koriste jedan od standardnih formulara Pisma namjere (LOI)**:

- [engleski](#)
- [srpsko-hrvatskiⁱ](#)
- [albanski](#)

Podnosioci trebaju da predaju projektnu prijavu do datuma zaključka poziva na: CEPF-MED-RIT@birdlife.org.

Podnosioci prijava će dobiti potvrdu o prijemu projektne prijave od strane RIT.

Proces pregledavanja projektnih prijava trajeće približno 8 sedmica od zatvaranja poziva. Komisija za pregled projektnih prijedloga će da izabere najkvalitetnije prijedloge, koji će da ispunjavaju uslove iz sekcija 5 i 6. Svi podnosioci prijava će dobiti odgovor o ishodu procesa evaluacije od strane RIT.

Podnosioci prihvaćenih projektnih prijedloga biće pozvani da dodatno razrade svoje prijedloge u smislu detaljnijeg budžeta i logičke matrice. Finalni prihvaćeni projekti dobiće mali grant i ugovor između organizacije BirdLife International kao RIT za hotspot Mediteranski bazen te podnosioca prijave (dubitnik granta). Grantovi će biti isplaćeni u američkim dolarima i ugovori će biti sklopljeni na engleskom jeziku.

ⁱ Zarad jednostavnosti ovaj formular je prvo bitno osmišljen kao srpsko-hrvatski, ali CEPF tim je svestan postojanja drugih zvaničnih jezika u zemljama bivše Jugoslavije, te da su oni međusobno razumljivi, pa napominjemo da tekst pisma namere možete unositi na sopstvenom jeziku (uključujući i makedonski)

PREPORUČENA DOKUMENTACIJA

Svim podnosiocima prijava preporučujemo da pomno pregledaju Strategiju ulaganja CEPF u Mediteranskom basenu, koja pruža više detalja o vrstama potencijalnih aktivnosti, koje CEPF finansira u okviru svakog Prioriteta ulaganja.

- Ekosistemski profil - Ecosystem Profile: [engleski](#)
- Ekosistemski profil – Tehnički sažetak - Ecosystem Profile - Technical Summary: [engleski](#), [arapski](#), [francuski](#)
- Mediteranski hotspot [mapa](#)

Pomoć i drugi izvori:

- Ispunjavanje uslova i kako se prijaviti - [Eligibility and How To Apply](#)
- Česta pitanja - [Frequently Asked Questions](#)
- Zaštitne mjere - [Safeguard Policies](#)
- 12 savjeta za prihvatanje vaše projektne ideje - [12 Tips for Getting Your Grant Idea Funded](#)
- Baza projekata CEPF - [CEPF Projects database](#)

KONTAKTNI DETALJI

Pitanja ili sugestije, kao i pitanja u vezi projektnih ideja i ispunjavanja uslova prije predavanja prijave možete da prodiskutujete sa članovima RIT-a.

- Milica Mišković – koordinator za male grantove na Balkanu: milica.miskovic@pticesrbije.rs, tel: +381 213023361.

Za opšta pitanja o programu CEPF-a za hotspot Mediteranski basen možete kontaktirati:

- Salwa Elhalwani – menadžer za program malih grantova: salwa.elhalawani@birdlife.org
Ili posetiti www.birdlife.org/cepf-med